

Det siger FOAs medlemmer om personalemangel

Dette papir er udarbejdet på baggrund af svarene i en medlemsundersøgelse, som FOA har gennemført via forbundets elektroniske medlemspanel i perioden 30. oktober 2007 til 4. november 2007. 2.041 - eller 49 procent - af medlemmerne i panelet har medvirket i undersøgelsen.¹

Hovedkonklusionerne er:

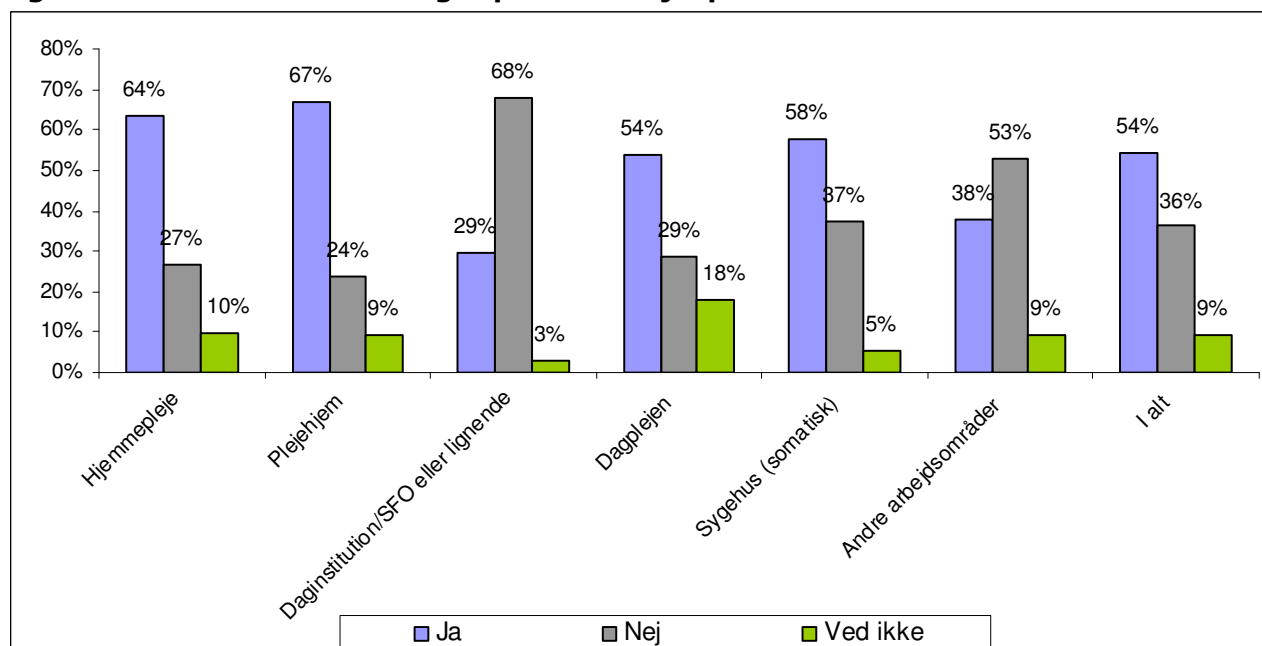
- Mere end halvdelen (54 procent) af FOAs medlemmer oplever, at der er ubesatte stillinger på deres arbejdsplads. Det gælder især for dem, der arbejder i ældreplejen, her er det to ud af tre, som siger, at de har ubesatte stillinger.
- Dem der har ubesatte stillinger oplever, at personalemanglen er blevet større de sidste to år, det svarer otte ud af ti.
- Flertallet af de medlemmer, hvis arbejdspladser har ubesatte stillinger, svarer at personalemanglen betyder, at der i høj grad eller i nogen grad er arbejdsopgaver, de ikke har tid til at løse. De kommer med mange eksempler, som er gengivet i bilaget.
- 40 procent af FOA-medlemmerne i undersøgelsen oplever, at deres arbejdsplads bruger flere private vikarer i dag, end for to år siden. Blandt ansatte i ældreplejen er det næsten 60 procent, som siger, at de bruger flere private vikarer i dag end for to år siden.

¹ 4.158 medlemmer har haft mulighed for at deltage i undersøgelsen, heraf har 2.041 (49 %) medvirket. I undersøgelsen indgik en række andre temaer end dem, der behandles i dette notat.

Mere end halvdelen af FOAs medlemmer oplever, at der er ubesatte stillinger på deres arbejdsplads

Over halvdelen af deltagerne i undersøgelsen siger, at der er ubesatte stillinger på deres arbejdsplads (54 procent), se figur 1 nedenfor. For ældreplejen (hjemmeplejen og ansatte på plejehjem/plejecentre) er det omtrent to ud af tre, der oplever dette.

Figur 1. Har I ubesatte stillinger på din arbejdsplads?

Antal respondenter: 1.961.

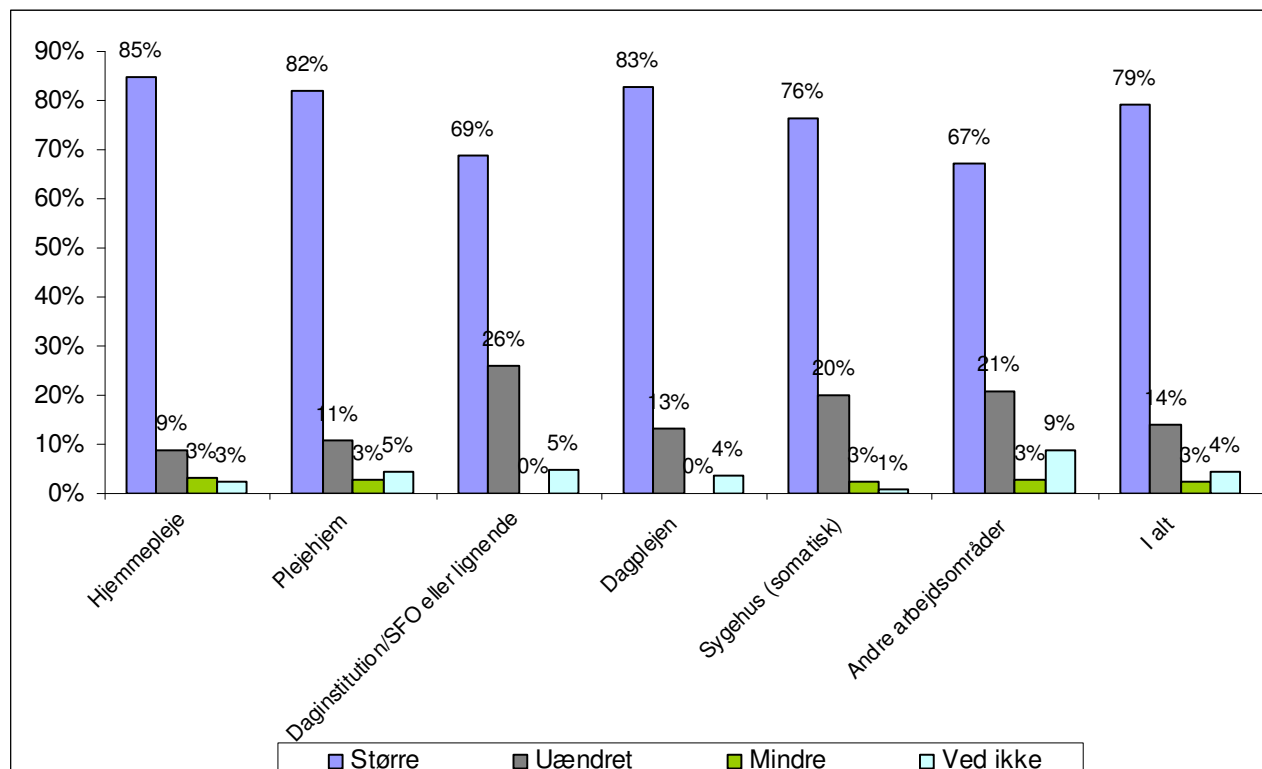
Manglen på personale er blevet større i løbet af de sidste to år

Næsten 80 procent af de medlemmer, der har ubesatte stillinger, oplever, at manglen på personale er steget de seneste to år. Se figur 2 nedenfor.

Mindre end 3 procent mener, at manglen er blevet mindre i det samme tidsrum.

Det er især de ansatte i hjemmeplejen, på plejehjemmene og i dagplejen, der synes, at manglen på arbejdskraft er blevet større.

Figur 2. Er manglen på personale på din arbejdsplads blevet større eller mindre i løbet af de sidste to år?

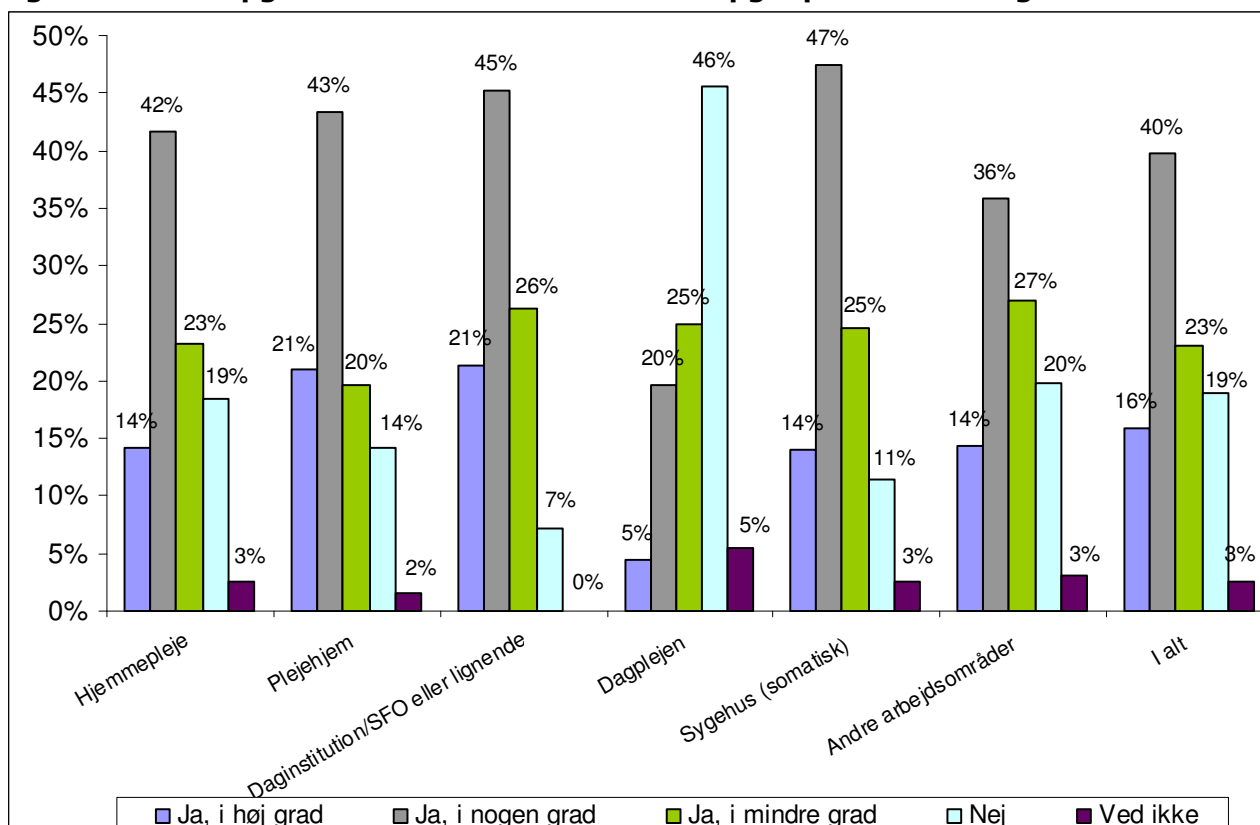
Respondenter: alle, der svarede ja i figur 1 (i alt 1056).

Flertallet af medlemmer, hvis arbejdspladser har ubesatte stillinger, oplever at der er opgaver de ikke har tid til at løse pga. personalemanglen

Mere end halvdelen af de medlemmer, som har ubesatte stillinger på arbejdspladsen oplever, at der i høj grad eller i nogen grad er opgaver, de ikke har tid til at løse pga. personalemanglen. Se figur 3 nedenfor.

Især FOAs medlemmer på sygehusene, på plejehjemmene og i daginstitutionerne oplever i høj grad eller i nogen grad, at der er opgaver, de ikke har tid til at løse pga. personalemanglen (over 60 procent).

Figur 3. Er der opgaver du ikke har tid til at løse pga. personalemangel?

Respondenter: alle, der svarede ja på spørgsmål 6. i alt 1056.

Citater og eksempler fra undersøgelsen – det her når man ikke pga. personalemanglen

De deltagere i undersøgelsen, som har svaret, at de i høj grad eller i nogen grad oplever, at der er opgaver, de ikke har tid til at løse, er blevet bedt om at komme med eksempler herpå.

Det er især pleje- og omsorgsopgaver og sociale aktiviteter, de ikke når pga. personalemanglen. Men det gælder også dokumentationsopgaver og rengøring mv. Eksemplerne er vedlagt som bilag 1.

Her følger en række eksempler fra undersøgelsen:

- *'Har tidligere haft samtalegrupper 1 time om ugen, som vi ikke har tid til længere. Har tidligere kunne nå at bade patienter 2 x ugentlig. Dette er sat ned til 1 x ugentligt for de fleste patienter. Samvær med patienterne er blevet meget mindre end det har været tidligere, og det på trods af at vi ikke har holdt frokost siden årsskiftet 2007'*
- *'Der er overhovedet ikke tid til de mere sjove hyggelige opgaver som for eksempel at tage beboerne ud eller lave hygge i hverdagen. Det bliver mest bare til jul'*
- *'For mig er det ofte et valg mellem at passe de ældre og springe over dokumentationen, eller også er det omvendt'*

- *Vi må flere gange aflyse rengøring hos borgere. Vi har sjældent tid til at udføre kvartalsydelser, dvs. rengøringsopgaver, som er bevilget en gang i kvartalet/hvert halve år ud over den alm. fastsatte tid'*

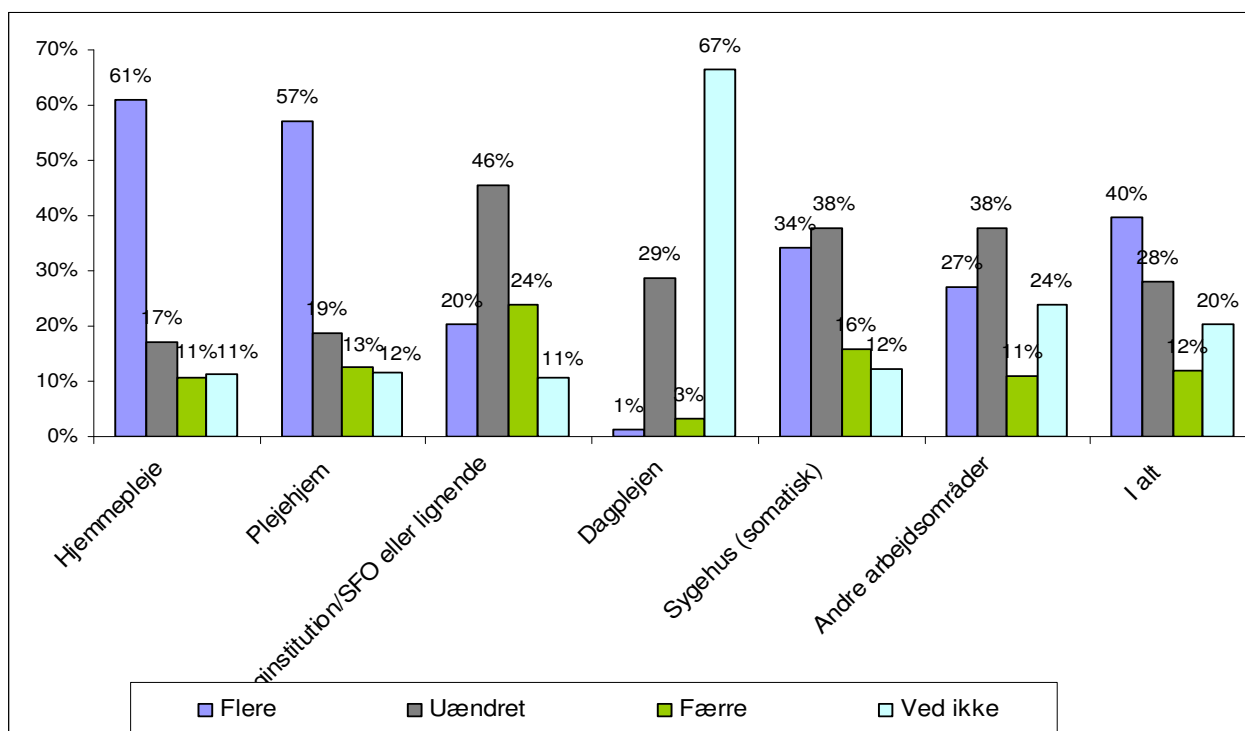
(For flere eksempler se bilag 1 bagerst i notatet.)

2 ud af 5 medlemmer oplever at deres arbejdsplads bruger flere private vikarer i dag end for to år siden.

Over 40 procent af medlemmerne svarer, at der bliver brugt flere private vikarer på deres arbejdsplads. Det er især i ældreplejen (hjemmeplejen 61 % og plejehjemsansatte 57 %).

Godt og vel hver 4. deltager svarer, at antallet af private vikarer er uændret.

Figur 4. Bruger I flere eller færre private vikarer på din arbejdsplads i dag end for to år siden?

Svar: Alle respondenter

Bilag 1.

Hvilke opgaver er der typisk ikke tid til at løse?

(På baggrund af 470 udsagn fra FOA's medlemmer fra medlemspulsens den 5. november 2007)

1. Pleje & Omsorg: 155 udsagn

Eksempler på udsagn:

'Medicindosering er noget der bliver gjort når det lige kan klemmes ind. Morgenpleje skal gøres hurtigt for at kunne nå det hele. Derfor går det gerne for hurtigt til at de demente kan følge med'

'Har tidligere haft samtalegrupper 1 time om ugen, som vi ikke har tid til længere. Har tidligere kunne nå at bade patienter 2 x ugentlig. Dette er sat ned til 1 x ugentligt for de fleste patienter. Samvær med patienterne er blevet meget mindre end det har været tidligere, og det på trods af at vi ikke har holdt frokost siden årsskiftet 2007'

'Samtale når der er optræk til ballade m.m. I stedet for at give PN ville det mange gange være bedre at tilbyde lidt at spise eller at "være" lidt sammen. Men vi er 4 på job om natten til 200 personer på et bosted. Uha, det er ikke morsomt længere'

'Der hvor jeg arbejder får vi flere og flere beboere, der har større behov for nærhed. De kommer ofte med sygdomme, der gør at der skal større faglighed til. Her tænker jeg på social- og sundhedsassistenter der kan løse opgaverne. Dels har mange beboere demenssygdomme, og bliver ikke ydet omsorg som gør at de trives. De er langt mere urolige og apatiske. Der er ikke tid til at give disse beboere det de har brug for- nemlig nærhed og at blive stimuleret'

2. Sociale aktiviteter & samarbejde med pårørende: 88 udsagn

Eksempler på udsagn:

'Da jeg er ansat på aftenhold er jeg ene mand i afdelingen, og af denne grund er der overhovedet ikke tid nok til socialt samvær og omsorg for den enkelte borger. Min arbejdstid er fra kl. 15-23. Jeg hører tit 'har du da ikke tid til at snakke lidt inden jeg skal i seng?''

'Der er overhovedet ikke tid til de mere sjove hyggelige opgaver som for eksempel at tage beboerne ud eller lave hygge i hverdagen. Det bliver mest bare til jul'

'Vi kan aldrig komme ud af afdelingen for at gå tur eller lignende med beboerne. De pårørende er efterhånden ved at blive frustrerede fordi vi hverken har tid til at tale med dem eller beboerne. Der går også meget tid med at dokumentere det vi laver (kontorarbejde). Jeg føler hele tiden at jeg er bagefter og et par gange om ugen har jeg min madpakke med hjem igen fordi jeg nedprioriterer min frokostpause for i stedet at passe mit arbejde'

3. Dokumentation & administration: 80 udsagn

Eksempler på udsagn:

'Da jeg har med vagtplanlægningen at gøre er det mest de administrative jeg må udskyde gang på gang. Dette går ud over mine kolleger, da de så må vente på at få besked om evt. fridage de har ønsket. Der er kommet meget dokumentationspligt og tidsregistrering ind i hjemmeplejen. Dette gør at man føler at det tager tid fra de egentlige opgaver vi gerne skulle udføre hos borgeren. Efter at der er kommet visiteret tid, dvs. du kun må udføre de opgaver der er visiteret til. Det er svært for mange at forholde sig til , men vi skal jo være konkurrencedygtige i forhold til det private'

'For mig er det ofte et valg mellem at passe de ældre og springe over dokumentationen, eller også er det omvendt'

'Dokumentation og beskrivelser. Det er svært at nå rundt om beboerne på en værdig måde'

I bo enheden er der sket besparelser, hvis der er sygdom så arbejder man uden den, der er syg. Ingen indkald, så vi må af naturlige grunde lave ekstra arbejde, og det sker ofte at papirarbejdet må ligge. Ingen ekstra tid til beboerne, selv om vi har en flot målsætning. Vi vil så meget, men når under det halve. Jeg tro at det er med til at stresse personalet og ofte vælger vi til i stedet for at begrænse os til hvad der er realistisk at kunne nå på en arbejdsdag'

4. Rengøring, drift & service: 52 udsagn

Eksempler på udsagn:

'Praktiske opgaver må vige fordi tiden primært bruges på patienterne. Bestille varer, rengøre eksempelvis dropstativer, medicinrum, fylde varer op, fylde tøj ind på stuer. Patienterne får en hurtig /dårligere modtagelse pga tidsnød. Informationsniveauet er dårligere pga tidsnød. Man udleverer ofte bare en pjece i stedet for mundtlig information/kontakt.

'Vi må flere gange aflyse rengøring hos borgere. Vi har sjældent tid til at udføre kvartalsydelse, dvs. rengøringsopgaver, som er bevilget en gang i kvartalet/hvert halve år ud over den alm. fastsatte tid'

5. Arbejdets organisering og personaleressourcer: 24 udsagn

Eksempler på udsagn:

'Når der ikke er personale nok, og der ikke er nogle at kalde ind så må vi klare os med dem der er. Det er opslidende for det er det vi ikke når, vi tager med hjem og tænker på'

'Vi er nødt til at arbejde meget tit med vikarer, og kvaliteten af vikarer er meget svingende. Til og med kender de ikke patienterne, Derfor hænger pårørende kontakter og specialsygepleje på os som er fastansatte. Det fører til at vi har mindre tid til at udføre hver enkelt opgave'

'Jeg arbejder med demente borgere og har ikke den tid, som jeg har brug for at borgeren kan finde ud af, hvad vi skal. Det er så skylden til, at borgerne bliver aggressive og måske voldelig. Vi har lært mange måder at handle på, men tiden mangler for at gøre det. Vi mangler hænder, folk bliver syge og vikarer kender ikke vores borgere, og det kan føre til konflikter. Det er umuligt at fortælle alt til vikarer og det er så utilfredsstillende'

6. Uddannelse/vejledning & introduktion: 17 udsagn

Eksempler på udsagn:

'Som praktikvejleder at få den tid eleven reelt har krav på til vejledning, supervision ude hos borgeren, eksempelvis vejledning i medicindosering, sårbehandling og lignende, der tager

væsentlig længere tid end den tid der er visiteret. Der er heller ikke mulighed for, at jeg som vejleder får tid til forberedelse af undervisning, indberetninger og evalueringer. Det samme gør dig gældende omkring min funktion som nøgleperson på demensområdet, hvor der heller ikke er den reelle tid til at dokumentere og coache mine kolleger'

'De kliniske funktioner. For eksempel er der ikke tid til elever, undervisning, ordentlig information m.m.'

7. Faglighed & Kollegerne: 8 udsagn

Eksempler på udsagn:

'Den faglige stolthed står for fald idet man pga. tidsrytteri ikke har den fornødne tid til at udføre opgaverne hos borgerne tilfredsstillende, det er SURT og derfor kan vi ikke rekruttere til faget'

'Sociale handleplansarbejde og bedre tid til omsorgssamtaler. Tid til MUS og udvikling i hverdagen og fremtiden. Afholdelse af temadage, visionsarbejde og personalepleje i hverdagen'

'Opgaverne bliver løst, men ikke altid tilfredsstillende'

8. Arbejdet som TR/SR: 7 udsagn

Eksempler på udsagn:

'som SR er der ikke nok tid til at læse og følge op på tiltag, og ikke tid til at opsøge og gå ind i sikkerhedsarbejdet'

'I forbindelse med mit job som SR. Hvis der er sygdom bliver evt. planlagt SR tid inddraget- og det sker desværre ofte!'

'Jeg er FTR og har fået flere opgaver, så jeg har ikke så meget tid til opsøgende arbejde blandt mine kolleger'

9. Ledelse: 4 udsagn

Eksempler på udsagn:

'Alt udover den helt basale pleje samt rigtig meget af den lovpligtige dokumentation. Har absolut ikke tid til ledelse blandt det nære personale. Jeg fungerer som afdelingsleder'

'Som afdelingsleder har jeg ikke tid til ledelse, da for meget administrativt arbejde som dokumentation og atter dokumentation tager al tiden, så hverdagen bliver meget stresset for personalet og ledere. Tage sig af beboere på en værdig måde, sørge for alle har en rimelig god hverdag, mens man er på job. Tage sig af det personale, der har det svært pga skrive og staveproblemer, og sådan kan man blive ved'

10 Registrering & visitation: 3 udsagn

Eksempler på udsagn:

'Kørelister. Borgerne får ikke de ydelser de er visiteret til'

'Den tid der er blevet visiteret er ikke mulig at overholde. Dem der har sociale problemer og ikke har pårørende eller pårørende der kan råbe op bliver svigtet'

Metode til kategorisering af udsagn.

I denne behandling af undersøgelsen er 23 udsagn fra dagplejere, 1 udsagn fra medarbejder i kapel og 2 blanke udsagn udeladt.

Udsagnene er behandlet i forhold til, hvad respondenterne enten har nævnt som den første opgave, der ikke er tid til at udføre i sin beskrivelse eller, hvis respondenterne særligt har fremhævet/uddybet et af områderne i sin beskrivelse af, hvad der ikke er tid til at nå. Her er det dette område, der er scoret som udsagnets primære indhold.